

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PLANU OGÓLNEGO GMINY KOSTOMŁOTY**

Opracowanie:

mgr inż. Małgorzata Modras
Urbanista

mgr inż. Marcin Kowalski
Urbanista

SPIS TREŚCI:

- 1 Wprowadzenie.**
 - 1.1 Podstawa formalno – prawna opracowania prognozy
 - 1.2 Cel i zakres prognozy
 - 1.3 Powiązania prognozy z innymi dokumentami
- 2 Przyjęte założenia i metodyka opracowania prognozy**
- 3 Analiza i ocena stanu środowiska**
 - 3.1 Uwarunkowania przyrodnicze i antropogeniczne
 - 3.1.1 Położenie geograficzno – administracyjne
 - 3.1.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu
 - 3.1.3 Warunki klimatyczne
 - 3.1.4 Wody powierzchniowe i podziemne
 - 3.1.5 Gleby i surowce naturalne
 - 3.1.6 Fauna i flora
 - 3.1.7 Formy ochrony przyrody
 - 3.1.8 Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
 - 3.1.9 Sieć komunikacyjna
 - 3.1.10 Infrastruktura techniczna
 - 3.2 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią
 - 3.3 Projektowane strefy planistyczne wraz z charakterystyką oddziaływania
- 4 Prognozowane skutki realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na środowisko**
 - 4.1 Prognozowane rodzaje oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska
- 5 Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu ogólnego**
- 6 Analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu planu ogólnego**
- 7 Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu planu ogólnego, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody**
- 8 Prognozowane oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na obszary NATURA 2000**
- 9 Analiza możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko związanego z realizacją ustaleń projektu planu ogólnego**
- 10 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją ustaleń projektu planu ogólnego**
- 11 Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie planu ogólnego**
- 12 Analiza potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego**
- 13 Podsumowanie - streszczenie w języku niespecjalistycznym**
- 14 Piśmiennictwo, materiały źródłowe, akty prawne**
- 15 Oświadczenie**

Wprowadzenie.

1.1 Podstawa formalno – prawna opracowania prognozy

Projekt planu ogólnego Gminy Kostomłoty, zwany dalej planem ogólnym opracowano na podstawie Uchwały nr VIII/60/24 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 24 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kostomłoty;

. Podstawę prawną opracowania planu ogólnego stanowi:

- Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729).

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art.13i ust. 3 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r., oraz art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zm.).

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano piśmiennictwo, materiały źródłowe oraz akty prawne wymienione w pkt 14.

1.2 Cel i zakres prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego sporządzana jest w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko .

Zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Złotoryi.

Celem opracowania prognozy jest między innymi:

- analiza i ocena istniejącego stanu środowiska,
- ocena potencjalnego wpływu inwestycji realizowanych na podstawie ustaleń planu ogólnego na środowisko,
- ocena potencjalnych zmian, które mogą zaistnieć w środowisku wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego oraz wskazanie rozwiązań minimalizujących i kompensujących potencjalne negatywne oddziaływanie.

Zakres prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1.3 Powiązania prognozy z innymi dokumentami

Przy opracowaniu prognozy do projektu planu ogólnego uwzględniono w szczególności ustalenia zawarte w:

- Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego przyjętym uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.;

- Strategii Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2022-2030 przyjętej uchwałą nr LV/432/22 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 20 grudnia 2022 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kostomłoty, przyjętego uchwałą nr L/247/10 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 29 marca 2010r., zmienionego uchwałą nr XXV/130/12 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 30 lipca 2012 r. i uchwałą nr XXIV/152/16 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 23 czerwca 2016 r., uchwałą nr XLVI/383/22 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 10 maja 2022r., uchwałą nr XLVII/393/22 z dnia 30 czerwca 2022 r. oraz uchwałą nr XLIX/406/22 z dnia 27 września 2022r oraz uchwałą Nr L/414/22 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 25 października 2022 r.;
- Obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kostomłoty;
- Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami gminy Kostomłoty na lata 2022-2025; Uchwała Nr XLIII/362/22 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 22 lutego 2022 r.;
- Opracowaniu ekofizjograficznym Gminy Kostomłoty, Wrocław 2016 r.

2 Przyjęte założenia i metodyka opracowania prognozy

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko równolegle z pracami projektowymi prowadzonymi nad projektem planu ogólnego sporządzona została niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko.

Prognoza zawiera analizę i ocenę obecnego stanu środowiska w obszarze Gminy Kostomłoty, perspektywy i możliwości zmiany tego stanu, oraz identyfikację działań zapisanych w ustaleniach planu ogólnego zmierzających do poprawy lub utrzymania stanu istniejącego.

Przy opracowywaniu dokumentu oparto się na piśmiennictwie, materiałach źródłowych, obowiązujących aktach prawnych, uwarunkowaniach środowiskowych występujących na obszarze objętym opracowaniem oraz przemyśleniach autorów wynikających z analizy dokumentu podstawowego – projektu planu ogólnego.

W opracowaniu przyjęto metodę oceny oddziaływania o różnym stopniu oraz różnym charakterze wpływu ustaleń planu ogólnego na środowisko z uwzględnieniem zagospodarowania istniejącego i projektowanego.

Prognoza zawiera analizę ustaleń planu ogólnego oraz opis prognozowanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska jak: różnorodność biologiczna, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki.

W opracowaniu przeanalizowano i oceniono przewidywane pozytywne i negatywne oddziaływania w aspekcie bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótkoterminowym, średnioterminowym, długoterminowym, stałym i chwilowym.

3 Analiza i ocena stanu środowiska

Ogólna charakterystyka uwarunkowań przyrodniczych i antropogenicznych

3.1.1 Położenie geograficzno – administracyjne

Kostomłoty położone są w południowo-zachodniej Polsce, w województwie dolnośląskim w powiecie średzkim.

Gmina Kostomłoty jest gminą wiejską z siedzibą we wsi Kostomłoty. Graniczy z gminami: Środa Śląska i Miękinia na północy, Kąty Wrocławskie na zachodzie, Mietków i Żarów na południu oraz Udanin na wschodzie. Znajduje się nad rzeką Strzegomką, która jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Bystrzycy, która z kolei wpada do Odry. Lokalizacja gminy umożliwia dogodny dostęp do większych ośrodków miejskich, takich jak Wrocław (około 20 km na wschód) czy Świdnica (około 17 km na południe) oraz Jelenia Góra (około 60 km na południowy

zachód). Złotoryja jest także w relatywnie bliskim sąsiedztwie granicy z Niemcami i Czechami, co sprzyja współpracy transgranicznej.

Według systemu regionalizacji fizycznogeograficznej w układzie dziesiętnym [Kondracki J.] obszar objęty projektem zmiany studium należy do:

- megaregionu: Pozaalpejska Europa Środkowa (3),
- prowincji: Niż środkowoeuropejski (31),
- podprowincji: Niziny Środkowopolskie (318),
- makroregion: Nizina Śląska (318.5),
- mezoregion: Równina Wrocławska (318.53),
- mikroregion: Wysoczyzna Średzka (318.531).

3.1.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Wysoczyzna Średzka posiada charakter równiny morenowo-sandrowej, o lekko pofalowanej powierzchni, na której występują ostańce kemowe i moreny recesyjne.

Obszar gminy Kostomłoty należy do bloku przedsudeckiego, który został obniżony, następnie ukształtowany w trzeciorzędzie i przykryty kompleksem osadów kenozoiku. Podłoże zbudowane z utworów staropaleozoicznych reprezentowane jest przez kompleks fyllitowołupkowy i wulkanogeniczny. Osady trzeciorzędowe sedymentacji mioceńskiej, reprezentowane są poprzez osady ilasto-piaszczysto-pylaste, o miąższości dochodzącej do 250 m. Głębokość ich występowania jest bardzo zmienna. Na utworach trzeciorzędowych występują osady czwartorzędowe, wykształcone na jako gliny pylaste i lokalnie piaski gliniaste, a ich stan uzależniony jest od stopnia zawilgocenia. Przeważnie występują tu grunty twardeplastyczne z domieszkami żwirów. Część osadów tworzą piaski o zróżnicowanej granulacji oraz pospółki i żwiry przykryte warstwą pyłów. Utwory holocenne wykształcone są jako gliniaste mady miękkoplastyczne (gliny piaszczyste, pylaste, żwiry i piaski gliniaste) o miąższości od kilkudziesięciu centymetrów do kilku metrów.

Grunty posiadają korzystne warunki fizyko- mechaniczne do lokalizowania zabudowy.

3.1.3 Warunki klimatyczne

Gmina Kostomłoty położona jest w strefie klimatu umiarkowanego i należy do Regionu Dolnośląskiego Środkowego [Schmucka A., Woś A.]. Jest to jeden z najcieplejszych regionów Polski, znajdujący się w zasięgu nadodrzańskiego regionu pluwiotermicznego (Obszar Nadodrzański Górny). Charakteryzuje się on bardzo łagodnymi warunkami termicznymi oraz długim okresem wegetacyjnym (220 - 225 dni).

Średnia temperatura w roku wynosi około 8°C – 8,5°C.

Średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipca) wynosi około 18°C, najzimniejszego miesiąca (stycznia) około 1,5°C.

Średnia roczna suma opadów wynosi około 550 mm – 600 mm (maksimum opadów przypada na lipiec, sierpień, minimum na styczeń – marzec).

Średnia maksymalna grubość pokrywy śnieżnej wynosi około 40 cm.

Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi około 50 dni.

Dominują wiatry z kierunku zachodniego (17-20%), drugorzędny kierunek to południowo – zachodni (16-20%). Średnia roczna prędkość wiatru wynosi od około 3 m/s do 3,5 m/s.

Klimat charakteryzuje się również dość dużą zmiennością warunków pogodowych, typową dla strefy przejściowej. Często występują zmiany frontów atmosferycznych, co wpływa na wahania

temperatury, wilgotności i siły wiatru. Wiatry przeważają z kierunków zachodnich i południowo-zachodnich, co wiąże się z dominacją zachodniego przepływu atmosferycznego nad Europą.

3.1.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Gmina Kostomłoty położona jest w obrębie zlewni Bystrzycy, która jest lewostronnym dopływem Odry. Główne ciek wodny to rzeka Strzegomka, potok Średzka Woda, Karczycki Potok i potok Niesłusz.

Najważniejszym ciek wodny w regionie, przepływający południowym skrajem gminy jest Strzegomka mająca swoje źródła w okolicach Strzegomia, a jej dolina stanowi obszar zalesiony, zapewniając naturalne odprowadzanie wód opadowych i roztopowych.

Według podziału hydrogeologicznego Polski, gmina Kostomłoty leży w rejonie niecki wrocławskiej, podregionie wrocławskim. Część obszaru objętego planem miejscowym leży w granicach trzeciorzędowego zbiornika wód podziemnych GZWP 319 Subzbiornik Prochowice – Środa Śląska, GZWP 319, który obejmuje swoim zasięgiem fragment górnego poziomu wodonośnego trzeciorzędu.

Wody podziemne

Wody podziemne są wykorzystywane głównie jako źródło zaopatrzenia w wodę pitną dla mieszkańców. Ich jakość jest na ogół dobra, choć podlega monitoringowi ze względu na zagrożenia związane z działalnością rolniczą czy przemysłową.

Na terenie gminy nie występują zasoby wód termalnych ani leczniczych, ale lokalne warunki hydrogeologiczne pozwalają na stabilne wykorzystanie zasobów wód podziemnych dla celów komunalnych.

3.1.5 Gleby i surowce naturalne

Obszar gminy cechuje się zróżnicowanymi warunkami glebowymi, które mają duże znaczenie dla lokalnego rolnictwa i gospodarki. Znacząca część gleb wymaga odpowiedniego gospodarowania, zwłaszcza w zakresie nawożenia i melioracji, ale ich potencjał produkcyjny sprzyja intensywnemu rolnictwu, co wykorzystuje wielu mieszkańców regionu. Dominują tu:

- gleby brunatne powstałe z utworów lessowych, glin zwałowych i piasków gliniastych. Są stosunkowo żyzne i dobrze nadają się pod uprawy rolne, zwłaszcza zboża i rośliny okopowe oraz
- mady rzeczne - (gleby aluwialne) występują głównie w dolinie rzeki Strzegomki i jej dopływów, powstałe z materiałów nanoszonych przez wodę, nadają się do upraw ogrodniczych i warzywniczych

Pozostałe gleby występujące na analizowanym obszarze to:

- czarne ziemie występujące lokalnie, głównie w dolinach rzek jednak w wielu miejscach są zdegradowane przez działalność rolniczą i odwadnianie,
- gleby bielcowe – spotykane w mniej urodzajnych częściach gminy, głównie na obszarach porośniętych dawniej lasami iglastymi. Charakteryzują się niską przydatnością rolniczą i wymagają intensywnego nawożenia,
- gleby pseudobielcowe i brunatne kwaśne powstałe na glinach i piaskach gliniastych, są często zakwaszone i posiadają średnią przydatność rolniczą, wymagają znacznych zabiegów agrotechnicznych

Na terenie gminy Kostomłoty do głównych surowców zalicza się czwartorzędowe piaski i żwiry, występujące powszechnie pod cienką warstwą pyłów i przeznaczone dla budownictwa, budowy dróg oraz innych potrzeb. Występują tu udokumentowane i rozpoznane złoża: piaski kwarcowe d/p cegły wapienno-piaskowej – złożo Kozików (nr 2776), złożo piasków i żwirów Piersno (nr 6579), złożo piasków i żwirów Ramułtowice (nr 20878), złożo piasków i żwirów Siemidrożycze II (nr 16258), złożo piasków i żwirów Siemidrożycze I (nr 14254) oraz złożo piasków i żwirów Osiek I (nr 13382).

Ponadto na obszarze gminy nie występują kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji.

Na terenie gminy Kostomłoty znajduje się teren górniczy Siemidrożycze I wraz z obszarem górniczym Siemidrożycze I (numery w rejestrze: 10-1/4/276) ustanowione decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego, obejmujące złożo piasków i żwirów Siemidrożycze I o numerze 14254. Data ważności terenu i obszaru górniczego to 31.12.2026 r.

3.1.6 Fauna i flora

• Fauna

Według podziału geobotanicznego województwa dolnośląskiego [Szafer, 1972r., zmienione Kuczyńska i in., 1997 r.] teren opracowania należy do:

- państwo: Holarktyka,
- obszar: Euro-Syberyjski,
- prowincja: Niżowo-Wyżynna,
- dział: Bałtycki,
- poddział: Pas Kotlin Podgórskich,
- kraina: Kotlina Śląska (6),
- krąg: Nizina Śląska (6.2),
- podokrąg: Równina Chojnowsko – Legnicko - Wrocławska (6.2.2).

Przedmiotowa strefa geobotaniczna charakteryzuje się intensywnym użytkowaniem rolniczym. Dominują tereny użytkowane rolniczo. Fauna gminy Kostomłoty odzwierciedla typowy skład gatunkowy dla terenów nizinnych Dolnego Śląska.

Na obszarze analizowanym zaobserwowano występowanie saren, jelenia, dzika, lisa, zająca i borsuka. Na obszarze opracowania występuje również występuje jeź, ryjówka oraz inne drobne ssaki pospolite na obszarze całego kraju. Wśród drapieżnych stwierdzono: kunę domową, gronostaja i łasicę.

Awifauna również jest bardzo bogata. Występują tu zarówno gatunki leśne, jak dzięcioły, sowy, sójki, sikory jak i ptaki związane z terenami wodnymi – np. czapla siwa, kaczki krzyżówki, łyski czy zimorodki. W okresie wiosennym i jesiennym przez ten obszar przelatują liczne gatunki ptaków migrujących m.in. bocian biały czy dzikie gęsi. Powszechnie występują gołębie, wróble, skowronki, jerzyki oraz jaskółki.

W środowiskach wodnych i podmokłych oraz w mniejszych ciekach – występują liczne gatunki ryb, m.in. karaś, karp, płoć, lin czy okoń. Spotkać można również płazy, takie jak żaby trawne, ropuchy szare i traszki, zwłaszcza w okresie rozrodu, jaszczurki zwinki czy zaskrońce.

Warto też wspomnieć o gadach – w okolicznych zaroślach i nieużytkach występują jaszczurki zwinki, padalce oraz zaskrońce. Ich obecność świadczy o dobrej jakości środowiska naturalnego.

• Flora

Flora gminy Kostomłoty, położonej w zachodniej części województwa dolnośląskiego, odzwierciedla charakter krajobrazu typowo rolniczego z licznymi polami uprawnymi, łąkami, miedzami, zadrzewieniami śródpolnymi i niewielkimi kompleksami leśnymi. Choć teren gminy został znacznie przekształcony przez działalność człowieka, wciąż można znaleźć tu ciekawe i zróżnicowane zbiorowiska roślinne.

Na nieużytkach, przydrożach i wilgotnych terenach łąkowych występują: konieczyna łąkowa (*Trifolium pratense*), jaskier rozłogowy (*Ranunculus repens*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), babka lancetowata (*Plantago lanceolata*), mlecz zwyczajny (*Sonchus oleraceus*), stokrotka pospolita (*Bellis perennis*) czy fiołek polny (*Viola arvensis*). W wilgotniejszych obszarach pojawiają się również: turzyce (*Carex spp.*), tojeść rozestana (*Lysimachia nummularia*), krwawnica pospolita (*Lythrum salicaria*).

Zadrzewienia śródpolne tworzą siedliska dla roślinności takiej jak: głóg jednoszyjkowego (*Crataegus monogyna*), czarny bez (*Sambucus nigra*), dzika róża (*Rosa canina*), leszczyna pospolita (*Corylus avellana*), śliwa tarnina (*Prunus spinosa*). W runie występują pokrzywa, przytulia, konwalia i bluszcz pospolity.

Lasy w gminie Kostomłoty mają charakter głównie gospodarczy. Dominują: sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), grab pospolity (*Carpinus betulus*), olsza czarna (*Alnus glutinosa*) – w miejscach wilgotniejszych. W runie leśnym można znaleźć: paprocie (np. nerecznica samcza), ziarnopłon wiosenny, zawilec gajowy, gajowiec żółty.

Wzdłuż rowów melioracyjnych, przy zbiornikach wodnych i ciekach spotykane są: trzcina pospolita (*Phragmites australis*), tatarak zwyczajny (*Acorus calamus*), pałka wodna (*Typha latifolia*), rdest ziemnowodny (*Persicaria amphibia*), żabiściek pływający (*Hydrocharis morsus-ranae*).

3.1.7 Formy ochrony przyrody

Obszarowe formy ochrony przyrody

Na obszarze Gminy Kostomłoty występuje fragment obszarowej formy ochrony przyrody - Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą” (PLH020103) ustanowiony w celu ochrony cennych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, które są istotne z punktu widzenia wspólnoty europejskiej.

Podstawa prawna ustanowienia: Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łęgi na Bystrzycą (PLH020103)

Obszar ten obejmuje niewielką powierzchnię 34 ha w północno wschodniej części gminy Kostomłoty. Obszar obejmuje dolinę rzeki Bystrzycy od Kątów Wrocławskich do Leśnicy we Wrocławiu, a także odcinek doliny Strzegomki od Stoszyc do ujścia tej rzeki do Bystrzycy. Na całym obszarze dominują zbiorowiska leśne, oraz mozaika łąk, pastwisk i pól uprawnych. Głównymi typami siedlisk przyrodniczych są: lasy łęgowe, grądy oraz nizinne łąki użytkowane ekstensywnie. Rzeki Bystrzyca i Strzegomka na przeważającej długości zachowały naturalny charakter. Obszar stanowi uzupełnienie sieci w zakresie ochrony siedlisk związanych z doliną dużej rzeki, a zwłaszcza lasów łęgowych (91E0, 91F0) i grądów, jak i łąk - trzęślicowych i selernicowych, typowo tu wykształconych i świetnie zachowanych. Zbiorowiskom tym towarzyszą liczne gatunki zwierząt, w tym szereg bezkręgowców, płazów oraz ryb i ssaków z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej.¹ Do

¹ Opracowano na podstawie Standardowego formularza danych Natura 2000 - obszar PLH020103.

najważniejszych gatunków chronionych fauny w obszarze Łęgi nad Bystrzycą należą m.in. chrząszcze: Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*) czy Kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*), nietoperze: Nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*), płazy: Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), Kumak nizinny (*Bombina bombina*) czy ssaki: bóbr europejski, wydra europejska. Wielogatunkowe lasy łęgowe i grądowe związane z doliną Strzegomki i usytuowane w północno-wschodniej części gminy, skupiają aż 9 spośród 11 chronionych gatunków, m.in.: lilię złotogłów, listerę jajowatą, wawrzynek wilczełyko. Wśród chronionych siedlisk przyrodniczych znajdują się lasy łęgowe (kod 91E0 i 91F0), łąki trzęślicowe (kod 6410) i łąki selernicowe (kod 6440). Wśród roślin całkowicie chronionych zdecydowanie dominuje śnieżyczka przebiśnieg (14 stanowisk) a wśród częściowo chronionych – kalina koralowa (12 stanowisk).

Pomniki przyrody ożywionej:

Na obszarze Gminy Kostomłoty występują 33 pomniki przyrody ożywionej.

- 1) Miejscowość Ramułtowice, nieruchomość oznaczona w ewidencji gruntów nr 234/17 (park w Ramułtowicach wpisany do rejestru zabytków nr A/3775/387/W), (Uchwała Nr V/23/07 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 26 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody, Uchwała nr XV/76/15 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 30 października 2015 r. w sprawie pozbawienia statusu pomników przyrody oraz w sprawie zmiany liczby drzew w grupowych pomnikach przyrody oraz Uchwała Nr XV/77/15 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 30 października 2015 r. w sprawie zmiany załączników nr 1 i 2 do uchwały nr V/23/07 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 26 stycznia 2007 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody), drzewa i grupy drzew:
 - Buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*) - obw. ok. 380 cm, wys. 24m;
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) – 3 drzewa o obw. 339, 354, 467 cm, wys. 25-26m;
 - Lipa drobnolistna (*Tiliacordata*) – grupa 3 okazów o obw 273 – 430 cm, wys. 21-29m;
 - Platan klonolistny (*Platanu hispanica*) – 2 drzewa o obw. 263, 300 cm, wys. 24 i 22m;
 - Sosna czarna (*Pinus nigra*) – 2 drzewa o obw. 279, 293 cm, wys. 21 i 20m;
 - Sosna limba (*Pinus cembra*) – o obw. 220 cm, wys. 19m.
- 2) Miejscowość Sikorzyce, teren parkowy w lesie na północ od wsi Sikorzyce, oddział 341 g, leśnictwo Kąty Wrocławskie, Nadleśnictwo Miękinia (Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 17 września 2004 r. (Dz. Urz. Nr 185, poz. 2983 z dnia 1 października 2004 r., internetowy rejestr Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody), wielogatunkowa grupa drzew 21 szt.:
 - Buk zwyczajny (*Fagussylvatica*) - grupa 4 drz. obw. ok. 270cm i grupa 6 drzew obw. ok. 240cm, 2 drzewa o obw. 320 i 550 cm, 3 drzewa o obw. 360, 360, 240 cm;
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obw. 380 cm,
 - Jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) o obw. 410 cm,
 - Lipa drobnolistna (*Tiliacordata*) – 2 drzewa o obw. 410, 370 cm,
 - Platan klonolistny (*Platanus acerifolia*) – 2 drzewa o obw. 540, 440cm.

Na terenie gminy Kostomłoty stwierdzono ponadto występowanie kilkudziesięciu drzew pomnikowych, które mogą zostać objęte ochroną prawną (*Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody*, <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>).

3.1.8 Dziedzictwo kulturowe i ochrona konserwatorska

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;

- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na obszarze Gminy Kostomłoty nie ustalono form ochrony zabytków na mocy wpisu na Listę Skarbów Dziedzictwa, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego.

Na mocy ustaleń planów miejscowych objęto obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków przyjętej Zarządzeniem nr 127/2015 Wójta Gminy Kostomłoty z dnia 30 października 2015 r. Obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy wpisu do rejestru zabytków wyszczególniono w tabeli nr 1.

Tabela nr 1 Obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską na mocy wpisu do rejestru zabytków²

L.p.	Miejscowość	Obiekt / lokalizacja	Nr rejestru
1.	Budziszów	Zespół dworsko-folwarczny	720/W z dn. 29.05.96
2.	Chmielów	Kościół fil. Św. Marcina	1652 z dn. 7.05.66
3.	Chmielów	Pałac	487/W z dn. 13.03.81
4.	Jarząbkowice	Pałac, obecnie biura	433/W z dn. 7.03.79
5.	Jarząbkowice	Park	433/W z dn. 7.03.79
6.	Karczyce	Cmentarz kat	1661 z dn. 7.05.66
7.	Karczyce	Kościół filialny Podwyższenia Krzyża Św.	1661 z dn. 7.05.66
8.	Kostomłoty	Kościół par. Podwyższenia Krzyża Św.	1659 z dn. 7.05.66
9.	Kostomłoty	Cmentarz kat.	301/A/1-2/04 z dn. 21.04.04
10.	Kostomłoty	Mur cmentarza z bramami i kapliczką	301/A/1-2/04 z dn. 21.04.04
11.	Lisowice	Zespół dworsko-folwarczny	722/W z dn. 25.07.96
12.	Lisowice	Dwór otoczony fosą	722/W z dn. 25.07.96
13.	Lisowice	Park dworski z reliktnami grobowca oraz d. ogrody użytkowe	722/W z dn. 25.07.96
14.	Mieczków	Kościół św. Andrzeja Boboli	1660 z dn. 7.05.66
15.	Mieczków	D. kościół ewang.	658/W z dn. 15.11.91
16.	Osiek	Kościół fil. Wniebowzięcia NMP	A/1054 z dn. 09.05.2008r
17.	Paździorno	Kościół fil. Św. Piotra i Pawła	A/748 z dn. 12.04.06
18.	Piersno	Kościół św. Michała Archanioła	A/1467 z dn. 14.12.2009r.
19.	Piotrowice	Kościół par. św. Katarzyny	1663 z dn. 7.05.66
20.	Piotrowice	D. kościół ewang.	657/W z dn. 18.09.91
21.	Piotrowice	Zespół pałacowo-folwarczny	688/1-3/W z dn. 26.07.93
22.	Piotrowice	Oranżeria (ruina)	688/1-3/W z dn. 26.07.93
23.	Piotrowice	Park pałacowy z grobowcem i obeliskiem	688/1-3/W z dn. 26.07.93
24.	Ramułtowice	Park dworski I	387/W z dn. 17.03.77
25.	Ramułtowice	Park dworski II	386/W z dn. 29.03.77
26.	Świdnica Polska	Kościół par. św. Jadwigi	1666 z dn. 7.05.66
27.	Wichrów	Kościół fil. Narodzenia NMP	A/972 z dn. 20.09.06
28.	Wilków Średzki	Kościół fil. Św. Mateusza	1668 z dn. 7.05.66

² Opracowano na podstawie danych udostępnionych przez Dolnośląskiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu.

29.	Obszar zabytkowego założenia urbanistycznego Kostomłoty	399/W z dnia 30.09.1978
-----	---	----------------------------

Stanowiska archeologiczne

Na terenie Gminy Kostomłoty, w jego granicach administracyjnych występuje 9 stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych.

Tab. 2.

I.p	miejsowość	Nr rejestru	Data wpisu	Stanowisko, chronologia
1.	Karczyce	32/Arch/1178/613	1987	Osada
2.	Karczyce	33/Arch/1179/614	1987	Osada
3.	Jarząbkowice	10/Arch	2000	Grodzisko XIV-XV
4.	Bogdanów	20/285/Arch/1967	1967	Grodzisko XIII-XIV
5.	Osiek	36/576/Arch/1971	1971	Cmentarzysko
6.	Osiek	37/745/Arch/1974	1974	Cmentarzysko
7.	Paździorno	38/184/Arch/1966	1966	Grodzisko
8.	Piotrowice	39/84/Arch/2965	1965	Grodzisko
9.	Zabłoto	47/595/Arch/1972	1972	cmentarzysko

3.1.9 Sieć komunikacyjna

Pod względem komunikacyjnym gmina znajduje się w zasięgu ważnych dróg regionalnych i krajowych (droga krajowa nr 5 oraz autostrada A4).

Autostrada A4, która jest jedną z kluczowych arterii komunikacyjnych w Polsce, łączącą zachodnią i wschodnią część kraju. Najbliższy węzeł autostradowy, Kostomłoty, znajduje się około 1 km na południowy zachód od miejscowości Kostomłoty. Autostrada A4 stanowi część europejskiego szlaku komunikacyjnego E40, który przebiega przez wiele państw, zapewniając szybkie połączenie z Niemcami na zachodzie (przejście graniczne w Zgorzelcu) oraz z Wrocławiem, Katowicami i Krakowem w kierunku wschodnim.

Położenie autostrady A4 w centralnej części gminy Kostomłoty sprawia, że jest ona dobrze skomunikowana zarówno z regionalnymi ośrodkami, jak i z międzynarodowymi trasami, co sprzyja rozwojowi turystyki, transportu oraz handlu. Ta lokalizacja czyni gminę atrakcyjnym punktem na mapie Dolnego Śląska pod względem logistycznym i gospodarczym.

Droga krajowa nr 5 łączy północ Polski z południem (aglomerację bydgoską, poznańską, wrocławską, wałbrzyską oraz jeleniogórską kończąc swój bieg na granicy polsko-czeskiej w Jakuszycach. Pomiędzy Bielanami Wrocławskimi a Kostomłotami (28km) przebieg drogi krajowej nr 5 pokrywa się z trasą autostrady A4. Dzięki takiemu połączeniu dróg gmina Kostomłoty ma zapewnione dobre połączenie z Poznaniem, Wrocławiem, Jelenią Górą oraz przejściami granicznymi.

Sieć komunikacyjna na obszarze miasta opiera się o drogi publiczne klas zbiorczej, lokalnej i dojazdowej. Podstawowy układ komunikacyjny dróg publicznych uzupełnia sieć dróg wewnętrznych.

Sieć kolejowa na terenie gminy Kostomłoty nie występuje. Najbliższe stacje kolejowe zlokalizowane są na terenie gminy Żarów, Mietków, Kąty wrocławskie oraz Miękinia.

3.1.10 Infrastruktura techniczna

Na obszarze Gminy Kostomłoty występują następujące elementy infrastruktury technicznej:

• **obiekty kanalizacji sanitarnej / gospodarowanie odpadami**

- Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych wraz z siecią kanalizacyjną;

Główna oczyszczalnia ścieków znajduje się w Piotrowicach, do której odprowadzane są ścieki z miejscowości: Kostomłoty, Zabłoto, Jenkowice, Piersno, Samborz, Wichrów, Paździorno, Piotrowice, Siemidrożyce, Wilków Średzki, Wnorów, Lisowice, Chmielów, Karczyce, Jarząbkowice oraz ścieki dowożone z pozostałych miejscowości gminy.

Oczyszczalnia ścieków została zmodernizowana w 2010 r. Technologia oczyszczania ścieków polega na biologicznym procesie osadu czynnego z możliwością chemicznego wspomaganie, poprzedzonym mechanicznym oczyszczeniem ścieków. Maksymalny przepływ dobowy ścieków komunalnych to 2 380 m³/dobę, równoważna liczba mieszkańców (RLM): 11 000. Ścieki oczyszczone odprowadzane są do rzeki Strzegomki.

System kanalizacyjny jest systemem sanitarnym (brak kanalizacji ogólnospławnej). Kanalizacją sanitarną odprowadzane są ścieki sanitarne na oczyszczalnię ścieków za pomocą układu grawitacyjno – ciśnieniowego z przepompowniami ścieków w Kostomłotach, Siemidrożycach i Piotrowicach wyposażone w automatyczne systemy sterowania i monitoring. Natomiast osobno funkcjonuje kanalizacja deszczowa, która zbiera wody opadowe z budynków, placów oraz ulic i odprowadza je do rzeki Kaczawy.

Kanalizacja sanitarna w przeważającej części wykonana jest z rur PCV o średnicy od 160 do 200mm. Stan techniczny kanalizacji jest dobry. W ramach Strategii Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2022–2030 przewidziano kontynuację inwestycji w infrastrukturę kanalizacyjną, co powinno przyczynić się do zwiększenia poziomu skanalizowania gminy w nadchodzących latach.

Obszary objęte kanalizacją deszczową występują głównie w:

- miejscowości Kostomłoty – przy drogach gminnych i wojewódzkich,
- miejscowości Piotrowice – przy obiektach użyteczności publicznej i nowej zabudowie,
- terenach przemysłowych i usługowych, np. w strefie aktywności gospodarczej.

W pozostałych miejscowościach woda opadowa jest najczęściej odprowadzana powierzchniowo, do gruntu lub lokalnych rowów.

- Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK);

Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych zlokalizowany w miejscowości Kostomłoty jest uzupełnieniem selektywnej zbiórki na terenie gminy oraz umożliwia pozbycia się tzw. odpadów problemowych w ramach miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

• **obiekty zaopatrzenia w wodę**

W gminie Kostomłoty zaopatrzenie mieszkańców w wodę realizowane jest głównie przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Kostomłotach Sp. z o.o., który dostarcza wodę do 30 miejscowości w gminie oraz jednej miejscowości w gminie Kąty Wrocławskie, obsługując łącznie ponad 7 000 mieszkańców. Woda dostarczana mieszkańcom pochodzi z lokalnych ujęć podziemnych, które są uzdatniane w Stacjach Uzdatniania Wody (SUW).

Woda dla potrzeb gminy ujmowana jest za pośrednictwem studni głębinowych o głębokości 50-100 m zlokalizowanych w następujących miejscowościach:

- Kostomłoty – główne ujęcie wody pitnej dla centralnej części gminy,
- Bogdanów – lokalne ujęcie wody pitnej,
- Piotrowice – lokalne ujęcie wody pitnej,
- Ramułowice – lokalne ujęcie wody pitnej,
- Wilków Średzki – lokalne ujęcie wody pitnej,

• infrastruktura elektroenergetyczna

Sieć elektroenergetyczna Złotoryi jest częścią systemu dystrybucji energii elektrycznej w regionie, zarządzanego przez TAURON Dystrybucja. Miasto korzysta z infrastruktury energetycznej, która obejmuje linie średniego napięcia (SN) oraz sieci niskiego napięcia (NN), zapewniające dostarczanie energii elektrycznej do gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i instytucji publicznych.

Podstawowe elementy sieci elektroenergetycznej w gminie:

- stacje transformatorowe przekształcają energię z wysokiego napięcia na niższe, które jest dostarczane do odbiorców.
- linie średniego napięcia przesyłają energię na średnim napięciu (20 kV), które jest następnie obniżane do niskiego napięcia (NN) za pomocą transformatorów. Linie średniego napięcia łączy główne stacje transformatorowe w mieście z lokalnymi odbiorcami.
- sieci niskiego napięcia dostarczają energię elektryczną do odbiorców końcowych, takich jak mieszkańcy, firmy, szkoły, placówki medyczne. Są to linie, które rozprowadzają prąd do poszczególnych budynków, zapewniając codzienne zasilanie.

Gmina Kostomłoty stale modernizuje i rozbudowuje swoją sieć energetyczną. W ostatnich latach gmina Kostomłoty oraz operatorzy energetyczni prowadzili prace modernizacyjne mające na celu poprawę efektywności sieci, zwiększenie niezawodności dostaw oraz integrację odnawialnych źródeł energii (OZE). Modernizacje obejmowały m.in.: wymianę przestarzałych linii napowietrznych na linie kablowe, instalację nowoczesnych stacji transformatorowych, wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania siecią, co wpisuje się w strategię zrównoważonego rozwoju.

3.2 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego oraz mapami ryzyka powodziowego, które stanowią podstawę do formułowania ustaleń aktów planowania przestrzennego.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne na obszarze gminy Kostomłoty określono:

- obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;
- obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.

Na wyżej wymienionych obszarach zabrania się wykonywania robót i czynności, które mogłyby utrudniać ochronę przed powodzią lub zwiększać zagrożenie powodziowe, w tym:

- budowy urządzeń wodnych oraz innych obiektów budowlanych (wyjątek: drogi rowerowe);
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych i roślin wzmacniających brzegi rzek;
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania robót innych niż te związane z regulacją wód, budową i remontem dróg rowerowych oraz utrzymaniem wałów przeciwpowodziowych;
- lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych i innych materiałów mogących zanieczyścić wody;
- prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania. Zasięg tych obszarów został określony na załączniku powiazań zewnętrznych.

4 Projektowane strefy planistyczne wraz z charakterystyką oddziaływania

Przy wyznaczaniu stref planistycznych planu ogólnego kierowano się przede wszystkim obszarami, na których w obowiązujących planach miejscowych umożliwiono realizację funkcji mieszkaniowych i gospodarczych. Ponadto określono zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową oraz obszar uzupełnień zabudowy w ramach istniejącej zabudowy.

Strefy planistyczne wyznaczono zgodnie z art. 13c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2024 poz. 1130 ze zm.). W ramach wyznaczonych stref planistycznych określono ich profil funkcjonalny stref oraz parametry kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

1) Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW)

Oddziaływania pozytywne:

- Efektywne wykorzystanie przestrzeni,
- Ograniczenie presji na rozprzestrzenianie się zabudowy dzięki gęstszej strukturze urbanistycznej,
- Możliwość ograniczenia korzystania z transportu indywidualnego,
- Integracja funkcji mieszkaniowych, usługowych i edukacyjnych sprzyja spójności społecznej i skróceniu dystansów codziennych podróży,
- Lepsze warunki do rozwoju transportu zbiorowego oraz infrastruktury pieszo-rowerowej,
- Ograniczenie emisji związanych z transportem dzięki kompaktowej zabudowie,
- Możliwość wdrażania rozwiązań prośrodowiskowych, m.in. zieleni urządzonej, retencji wód opadowych, nasadzeń drzew.

Oddziaływania negatywne:

- Emisje z transportu i systemów grzewczych (jeśli brak niskoemisyjnych źródeł ciepła),
- Wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków,
- Zwiększone zapotrzebowanie na wodę i energię,
- Konieczność rozbudowy infrastruktury technicznej i społecznej,
- Potencjalne zwiększenie hałasu i zanieczyszczeń powietrza,
- Ryzyko fragmentacji środowiska przyrodniczego przy nieprzemyślanym rozwoju.

2) Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ)

Oddziaływania pozytywne:

- Powiązanie zabudowy mieszkaniowej z usługami podstawowymi,
- Ograniczenie konieczności dojazdów do centrów miast,
- Możliwość kształtowania zielonych, spokojnych dzielnic,
- Większy udział powierzchni biologicznie czynnych.

Oddziaływania negatywne:

- Duże zużycie terenu na jednostkę mieszkalną,
- Presja na tereny przyrodnicze i rolne,
- Wysokie koszty infrastrukturalne w rozproszonej zabudowie,
- Wymóg korzystania z samochodu przy słabym transporcie publicznym,
- Ryzyko fragmentacji terenów zielonych i korytarzy ekologicznych.

3) Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ)

Oddziaływania pozytywne:

- Zachowanie funkcji rolniczej i mieszkaniowej,
- Wspieranie lokalnej gospodarki,
- Utrzymanie tradycyjnych form zabudowy wiejskiej,
- Potencjał dla agroturystyki,
- Wysoki udział zieleni i elementów przyrodniczych.

Oddziaływania negatywne:

- możliwe zanieczyszczenia środowiska związane z produkcją rolną,
- ryzyko zanieczyszczeń wód przy niewystarczającej infrastrukturze sanitarnej,
- uzależnienie od transportu indywidualnego,
- fragmentacja siedlisk i korytarzy ekologicznych.

4) Strefa usługowa (SU)

Oddziaływania pozytywne:

- Skracanie dystansów podróży,
- Realizacja idei miasta kompaktowego,
- Poprawa dostępności usług i jakości życia,
- Możliwość zagospodarowania terenów przekształconych.

Oddziaływania negatywne:

- Emisje z transportu i instalacji grzewczych,
- Generowanie odpadów,
- Intensyfikacja ruchu, hałasu, zanieczyszczeń,
- Zmniejszenie retencji wód.

5) Strefa handlu wielkopowierzchniowego

Oddziaływania pozytywne:

- Koncentracja funkcji handlowych,
- Efektywne zagospodarowanie terenów zdegradowanych,
- Nowoczesne, ekologiczne rozwiązania technologiczne.

Oddziaływania negatywne:

- Wysoka presja na środowisko gruntowo-wodne.
- Wzrost ruchu kołowego i emisji.
- Możliwość degradacji krajobrazu i niskiej jakości architektonicznej.

6) Strefa gospodarcza (SP)

Oddziaływania pozytywne:

- Kontrola i koncentracja działalności gospodarczej.
- Zagospodarowanie terenów przemysłowych.
- Możliwość wdrażania zielonych technologii.
- Ograniczenie dojazdów do pracy.

Oddziaływania negatywne:

- Emisje przemysłowe, odpady, ryzyko skażenia środowiska.
- Hałas i wibracje.
- Zmniejszona retencja wód.
- Fragmentacja siedlisk.

7) Strefa produkcji rolniczej (SR)

Oddziaływania pozytywne:

- Zachowanie terenów zielonych jako bufora.
- Produkcja lokalnej żywności.
- Agroturystyka i ochrona bioróżnorodności.

Oddziaływania negatywne:

- Ryzyko degradacji gleb i wód przez nawozy i środki chemiczne.
- Emisje gazów cieplarnianych.
- Degradacja krajobrazu przez monokultury.

8) Strefa infrastrukturalna (SI)

Oddziaływania pozytywne:

- Poprawa gospodarki wodno-ściekowej i energetycznej.
- Możliwość wdrażania OZE i systemów retencji.

Oddziaływania negatywne:

- Przekształcenie naturalnych siedlisk.
- Zanieczyszczenia hałasem i spalinami.
- Bariery migracyjne i ryzyko awarii.

9) Strefa zieleni i rekreacji (SN)

Oddziaływania pozytywne:

- Zachowanie bioróżnorodności i korytarzy ekologicznych.
- Poprawa mikroklimatu, retencja, edukacja ekologiczna.

Oddziaływania negatywne:

- Antropopresja przy intensywnym użytkowaniu.
- Ryzyko przekształceń siedlisk przy inwestycjach.

10) Strefa cmentarzy (SC)

Oddziaływania pozytywne:

- Funkcja zieleni i buforowa.
- Wartość kulturowa i historyczna.
- Niska intensywność użytkowania.

Oddziaływania negatywne:

- Ryzyko skażenia wód i gleb.
- Wpływ krajobrazowy i psychologiczny.
- Wzrost ruchu w okresach świątecznych.

11) Strefa górnictwa (SG)

Oddziaływania pozytywne:

- Rekultywacja terenów pogórnich - przekształcanie zwałowisk w tereny rekreacyjne
- Przywracanie bioróżnorodności w trakcie rekultywacji
- Wykorzystanie odpadów pogórnich
- Edukacja i turystyka

Oddziaływania negatywne:

- Potencjalne konflikty funkcjonalne.
- Degradacja krajobrazu i zmiany w ukształtowaniu terenu
- Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i gruntowych
- Emisja hałasu i pyłów
- Zniszczenie siedlisk przyrodniczych

12) Strefa otwarta (SO)

Oddziaływania pozytywne:

- Ochrona przyrody i krajobrazu.
- Funkcje ekologiczne i retencyjne.
- Rekreacja i turystyka przy niskim wpływie.

Oddziaływania negatywne:

- Presja inwestycyjna i nielegalna zabudowa.
- Zaniedbanie i zanieczyszczenia.
- Potencjalne konflikty funkcjonalne.

13) Strefa komunikacyjna (SK)

Oddziaływania pozytywne:

- Poprawa dostępności i mobilności.
- Wsparcie dla transportu niskoemisyjnego.
- Porządkowanie układu przestrzennego.

Oddziaływania negatywne:

- Hałas, emisje, wibracje.
- Bariery migracyjne i kolizje z przyrodą.
- Uszczelnienie powierzchni, retencja, wyspy ciepła.

5 Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu ogólnego

Obowiązujące przepisy prawa z zakresu planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska nie nakładają wprost obowiązku prowadzenia systematycznego monitoringu ani analiz skutków realizacji ustaleń projektu planu ogólnego w kontekście oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), Wójt, Burmistrz, Prezydent Miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych oraz sporządza wieloletnie programy ich sporządzania. Analiza ta uwzględnia decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wnioski dotyczące sporządzenia lub zmiany planu miejscowego albo planu ogólnego – i przeprowadzana jest co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy.

Celem przeprowadzania takiej analizy jest weryfikacja aktualności dokumentów planistycznych, czyli planu ogólnego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – zarówno pod względem merytorycznym, jak i przestrzennym.

Należy jednak zaznaczyć, że analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym nie obejmuje w swojej strukturze zagadnień związanych z ochroną środowiska, w tym szczególnie oceny wpływu realizacji ustaleń planistycznych na stan środowiska przyrodniczego.

W związku z powyższym, proponuje się, aby monitoring i analiza skutków środowiskowych realizacji ustaleń dokumentów planistycznych (w tym planu ogólnego i planów miejscowych) były prowadzone równolegle z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym – przynajmniej raz na kadencję Rady Gminy. Kluczowym aspektem tej analizy powinno być wykorzystanie danych pozyskiwanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, który stanowi podstawowy system gromadzenia informacji o stanie środowiska w Polsce. Na terenie województwa dolnośląskiego podstawę prawną i metodologiczną dla tego monitoringu stanowi „Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa dolnośląskiego”.

Przewidywane metody analizy mogą obejmować:

- Analiza statystyczna danych środowiskowych – analiza wskaźników jakości powietrza, wody, gleby, hałasu oraz różnorodności biologicznej w odniesieniu do obszarów objętych zmianami planistycznymi.
- Analiza porównawcza – zestawienie stanu środowiska przed realizacją ustaleń planistycznych z danymi po ich wdrożeniu, co pozwoli ocenić skalę i charakter oddziaływań.
- Przeglądy ekologiczne i analizy porealizacyjne – wykorzystanie danych pochodzących z przeglądów ekologicznych dla inwestycji objętych obowiązkiem oceny oddziaływania na środowisko.
- Analiza dostępności i wykorzystania infrastruktury technicznej – ze szczególnym uwzględnieniem systemów wodno-kanalizacyjnych, gospodarki odpadami oraz energetyki, w kontekście ich zdolności do absorpcji nowych inwestycji.
- Mapowanie przestrzenne i GIS – wykorzystanie narzędzi geoinformacyjnych do oceny przestrzennego rozmieszczenia oddziaływań i konfliktów przestrzennych, np. w obrębie cennych przyrodniczo obszarów.
- Konsultacje społeczne i ankietyzacja – pozyskiwanie opinii mieszkańców i interesariuszy na temat postrzeganego wpływu realizacji ustaleń planistycznych na jakość życia i stan środowiska.

Wdrożenie powyższych metod może przyczynić się do bardziej kompleksowej oceny skuteczności polityki przestrzennej gminy oraz do podejmowania bardziej świadomych decyzji planistycznych w przyszłości.

6 Analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu planu ogólnego

Podstawowym dokumentem strategicznym Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska był VII Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020 pt. „Dobrze żyć w granicach naszej planety”. Program ten określał kierunki unijnej polityki środowiskowej, skupiając się na dziewięciu priorytetowych celach:

- Ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii;
- Przekształcenie Unii Europejskiej w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;
- Ochrona obywateli Unii przed zagrożeniami środowiskowymi wpływającymi na zdrowie i dobrostan;
- Maksymalizacja korzyści wynikających z prawodawstwa środowiskowego UE;
- Usprawnienie podstaw dowodowych dla polityki środowiskowej;
- Zapewnienie inwestycji na rzecz środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu;
- Lepsze uwzględnienie aspektów środowiskowych w politykach sektorowych i zwiększenie ich spójności;
- Wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich;
- Wzmacnianie zdolności UE do reagowania na regionalne i globalne wyzwania środowiskowe.

Po zakończeniu obowiązywania VII Programu, Komisja Europejska rozpoczęła prace nad VIII Programem działań w zakresie środowiska obejmującym lata do 2030 roku. Został on formalnie przyjęty w 2022 roku i stanowi kontynuację dotychczasowych działań, ściśle powiązaną z realizacją Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) – kompleksowej strategii rozwoju gospodarczego UE, której celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 roku.

W Polsce najważniejszym dokumentem krajowym w zakresie polityki ekologicznej jest Polityka ekologiczna państwa 2030 – rozwój w warunkach zielonej transformacji, przyjęta przez Radę Ministrów. Jej strategicznym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju – obejmującego ochronę mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury – oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Realizacja tego celu ma następować poprzez działania:

- Organizacyjne i inwestycyjne,
- Legislacyjne – regulujące sposób i zakres korzystania ze środowiska,
- Edukacyjne i promujące postawy proekologiczne.

Główne cele polityki ekologicznej Polski obejmują:

- Wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska,
- Ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody,
- Zrównoważone wykorzystanie materiałów, energii i wody,
- Poprawę jakości środowiska, w tym powietrza, wód i gleb,
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa ekologicznego i ochrony zdrowia obywateli,
- Przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu.

W wyniku analizy ustaleń projektu planu ogólnego stwierdzono, że zostały w nim uwzględnione cele ochrony środowiska wynikające z:

- Przepisów ustawowych regulujących ochronę środowiska,
- Obowiązujących dokumentów strategicznych i programowych na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Zakłada się, że pełna realizacja ustaleń planu ogólnego przy jednoczesnym uwzględnieniu istniejących uwarunkowań oraz zgodności z przepisami szczególnymi (w tym ustawą Prawo ochrony środowiska, ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawą o ochronie przyrody), nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na środowisko ani na realizację celów środowiskowych ustanowionych na poziomie lokalnym, krajowym czy międzynarodowym.

7 Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu planu ogólnego, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na terenie gminy Kostomłoty nie występują obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

8 Prognozowane oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na obszary NATURA 2000

Zachodnie skrawki części Gminy Kostomłoty (obręb Chmielów) położone są w zasięgu Specjalnego Obszaru Ochrony (SOO) Natura 2000 "Łęgi nad Bystrzycą" (PLH020103).

Obszar obejmuje dolinę rzeki Bystrzycy od Kątów Wrocławskich do Leśnicy we Wrocławiu, a także odcinek doliny Strzegomki od Stoszyc do ujścia tej rzeki do Bystrzycy. Na całym obszarze dominują zbiorowiska leśne, oraz mozaika łąk, pastwisk i pól uprawnych. Głównymi typami siedlisk przyrodniczych są: lasy łęgowe, grądy oraz nizinne łąki użytkowane ekstensywnie. Rzeka Bystrzyca i Strzegomka na przeważającej długości zachowały naturalny charakter. Obszar stanowi uzupełnienie sieci w zakresie ochrony siedlisk związanych z doliną dużej rzeki, a zwłaszcza lasów łęgowych (91E0, 91F0) i grądów, jak i łąk - trzęślicowych i selernicowych, typowo tu wykształconych i świetnie zachowanych. Zbiorowiskom tym towarzyszą liczne gatunki zwierząt, w tym szereg bezkręgowców, płazów oraz ryb i ssaków z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej.

W wyniku przeprowadzonej analizy przestrzennej stwierdzono, że ww. obszar położony jest w strefie terenów otwartych i nie zmienia dotychczasowego przeznaczenia i użytkowania terenu. Mając na uwadze powyższe nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ustaleń planu ogólnego na obszar Natura 2000 "Łęgi nad Bystrzycą".

9 Analiza możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko związanego z realizacją ustaleń projektu planu ogólnego

Procedura transgranicznego oddziaływania inwestycji na środowisko ma na celu zapewnienie ochrony środowiska naturalnego w sytuacjach, gdy inwestycje przeprowadzane są na terenie jednego kraju, ale ich skutki mogą się rozciągać na terytorium innego kraju lub regionu.

Za główne cele procedury transgranicznej należy uznać:

- ochronę środowiska - głównym celem procedury jest zapewnienie ochrony środowiska przed szkodliwymi skutkami inwestycji, które mogą przekraczać granice państwowe. Procedura ma na celu identyfikację, ocenę i minimalizację wpływu inwestycji na środowisko;
- wymianę informacji - drugim celem procedury jest umożliwienie wymiany informacji między krajami dotyczących potencjalnych skutków inwestycji na środowisko. Procedura umożliwia krajom, które mogą być dotknięte skutkami inwestycji, dostęp do informacji dotyczących projektu, co umożliwia im podjęcie działań zapobiegawczych i ochronę swojego środowiska;

- współpracę międzynarodową - trzecim celem procedury jest umożliwienie współpracy międzynarodowej między krajami, które są dotknięte skutkami inwestycji. Procedura ma na celu zwiększenie świadomości na temat problemów środowiskowych, a także promowanie współpracy i koordynacji działań między krajami;
- zapewnienie udziału społeczeństwa - czwartym celem procedury jest zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji dotyczących inwestycji na terytorium innych krajów. Procedura umożliwia społeczeństwu dostęp do informacji i udział w konsultacjach, co zwiększa ich wpływ na proces podejmowania decyzji i pozwala na uwzględnienie ich opinii i potrzeb.

Z uwagi na położenie obszaru objętego planem ogólnym w znacznej odległości od granicy państwa oraz skalę projektowanego zainwestowania ocenia się, iż oddziaływanie transgraniczne nie będzie występowało.

10 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją ustaleń projektu planu ogólnego

Głównym aspektem decydującym o skali oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest prawidłowa lokalizacja przedsięwzięcia w odniesieniu do istniejącego zagospodarowania oraz właściwy dobór rozwiązań technicznych i technologicznych stosowanych w ramach przedsięwzięcia. Przy założeniu, że projektowane przeznaczenie terenu oraz związane z nim zagospodarowanie będzie realizowane zgodnie z ustaleniami oraz obowiązującymi przepisami z dziedziny ochrony środowiska, szkodliwe oddziaływania na środowisko powinny być minimalne.

Mając na uwadze powyższe, na etapie opracowania planu ogólnego nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Ewentualna konieczność przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej może wynikać z analiz porealizacyjnych oraz przeglądów ekologicznych, w szczególności dla określonych typów przedsięwzięć – jeżeli ich wyniki wykażą taką potrzebę.

W celu dalszego ograniczenia potencjalnych oddziaływań na środowisko, w ramach realizacji ustaleń planu ogólnego można zastosować następujące rozwiązania:

• Rozwiązania zapobiegawcze:

- lokalizowanie inwestycji poza obszarami cennymi przyrodniczo oraz korytarzami ekologicznymi,
- uwzględnianie istniejącej zieleni i naturalnych elementów krajobrazu w projektach panów miejscowych,
- planowanie odpowiednich parametrów zabudowy i stref buforowych w sąsiedztwie terenów wrażliwych środowiskowo.

• Rozwiązania minimalizujące:

- wdrażanie zielonej infrastruktury (np. dachy i ściany zielone, zieleń izolacyjna, ogrody deszczowe zatrzymujące wody opadowe),
- zastosowanie rozwiązań sprzyjających retencji wód opadowych (np. zbiorniki retencyjne, nawierzchnie przepuszczalne),
- ograniczanie emisji zanieczyszczeń poprzez rozwój transportu publicznego, ścieżek rowerowych oraz promowanie odnawialnych źródeł energii.

• Rozwiązania kompensacyjne:

- prowadzenie nasadzeń zastępczych i działań odtworzeniowych na terenach zdegradowanych,
- zapewnienie przejść dla zwierząt w przypadku inwestycji ingerujących w szlaki migracyjne,

o inne formy rekompensaty przyrodniczej, jeśli analiza oddziaływań środowiskowych wykaże ich zasadność.

- **Monitorowanie i zarządzanie środowiskowe:**

- o wprowadzenie mechanizmów monitorowania wpływu inwestycji na środowisko,
- o możliwość weryfikacji i korekty ustaleń planistycznych na podstawie wyników przeglądów ekologicznych.

11 Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie planu ogólnego

Projekt planu ogólnego został opracowany zgodnie z wymogami ustawowymi, wynikającymi z nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dokument ten zastępuje dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i stanowi obligatoryjny element systemu planowania przestrzennego gminy. W związku z tym, brak opracowania planu ogólnego nie stanowi dopuszczalnego rozwiązania alternatywnego.

Plan ogólny gminy został przygotowany z uwzględnieniem:

- ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- aktualnych uwarunkowań prawnych, środowiskowych i przestrzennych,
- strategii rozwoju gminy z uwzględnieniem celów zrównoważonego rozwoju.

W ramach procedury planistycznej przeanalizowano możliwe warianty podejścia do treści i zakresu ustaleń planu ogólnego. Poniżej przedstawiono analizę realistycznych wariantów alternatywnych, które mogłyby zostać zastosowane.

Wariant 1 – wariant przyjęty (integracja obowiązujących MPZP z uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań)

- o **Opis:** Opracowanie planu ogólnego w oparciu o obowiązujące plany miejscowe, przy jednoczesnym dostosowaniu jego zapisów do aktualnych przepisów prawa, stanu zagospodarowania terenu oraz potrzeb wynikających z ochrony środowiska, krajobrazu i klimatu.
- o **Zalety:** Zapewnienie spójności systemu planistycznego; ochrona ładu przestrzennego; zgodność z obowiązującym prawem; możliwość uwzględnienia aspektów środowiskowych i klimatycznych.
- o **Wady:** Ograniczone możliwości radykalnej przebudowy struktury przestrzennej gminy.
- o **Wpływ na środowisko:** Brak istotnych negatywnych oddziaływań – ustalenia planu uwzględniają obowiązujące regulacje ochrony środowiska oraz nie generują ryzyka dla zasobów przyrodniczych.

Wariant 2 – plan ogólny z rewizją istniejących ustaleń planistycznych w celu maksymalizacji rozwoju

- o **Opis:** Zwiększenie udziału terenów inwestycyjnych, mieszkaniowych i usługowych poprzez odejście od ustaleń obowiązujących planów miejscowych i przeznaczenie większych obszarów pod zabudowę.
- o **Zalety:** Wzrost potencjału inwestycyjnego gminy; możliwe przyspieszenie rozwoju gospodarczego.
- o **Wady:** Zwiększona presja na środowisko i infrastrukturę techniczną; ryzyko rozpraszania zabudowy i pogorszenia ładu przestrzennego.

- **Wpływ na środowisko:** Potencjalnie negatywny – ryzyko zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnych, zwiększenia emisji i utraty ciągłości ekologicznej.

Wariant 3 – plan ogólny z silnym ukierunkowaniem na aspekty środowiskowe i klimatyczne

- **Opis:** Przeformułowanie ustaleń przestrzennych w kierunku ochrony przyrody, retencji wód, adaptacji do zmian klimatu i ograniczania urbanizacji.
- **Zalety:** Znaczna poprawa warunków środowiskowych; lepsza adaptacja gminy do zmian klimatu; wsparcie dla zielono-niebieskiej infrastruktury.
- **Wady:** Potrzeba zmiany wielu obowiązujących MPZP; możliwe ograniczenia rozwojowe i spory społeczne (np. ograniczenie dostępności terenów inwestycyjnych, narażenie gminy na wypłatę odszkodowań).
- **Wpływ na środowisko:** Bardzo korzystny – ochrona zasobów naturalnych, poprawa jakości życia, zmniejszenie efektu miejskiej wyspy ciepła.

Spośród analizowanych wariantów, jako najbardziej racjonalne i zrównoważone przyjęto rozwiązanie oparte na obowiązujących planach miejscowych, z jednoczesnym uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań środowiskowych, prawnych i przestrzennych (wariant 1). Takie podejście umożliwia zachowanie ciągłości planistycznej i systemowej, a jednocześnie pozwala na wdrażanie działań proekologicznych i przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu. Pozostałe warianty, choć możliwe do rozważenia, wiązałyby się z istotnymi kosztami środowiskowymi lub społecznymi i mogłyby zaburzyć równowagę pomiędzy rozwojem a ochroną zasobów naturalnych.

12 Analiza potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego

Z uwagi na to, że obszar gminy objęty jest w znacznej części (około 90%) miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które mają charakter aktu prawa miejscowego, brak realizacji ustaleń projektu planu ogólnego nie skutkuje bezpośrednimi zmianami w możliwościach zagospodarowania terenów. Plany miejscowe zachowują moc obowiązującą niezależnie od planu ogólnego.

Należy jednak wskazać, że plan ogólny, mimo iż nie zastępuje planów miejscowych, pełni istotną funkcję strategiczną i koordynacyjną w systemie planowania przestrzennego gminy. Jego realizacja służy między innymi uporządkowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej, integracji polityki przestrzennej z polityką środowiskową oraz przygotowaniu pod przyszłe potencjalne zmiany planów miejscowych.

W przypadku braku wdrożenia ustaleń projektu planu ogólnego w przyszłości mogą wystąpić następujące negatywne zjawiska:

- **Brak spójności działań planistycznych w długim horyzoncie**

Plan ogólny wskazuje kierunki i zasady polityki przestrzennej gminy. Brak jego realizacji w przyszłych zmianach planów miejscowych może prowadzić do dalszego utrzymywania rozproszonych, nieskoordynowanych rozwiązań przestrzennych, co może skutkować wzrostem presji inwestycyjnej w obszarach wrażliwych środowiskowo.

- **Utrwalenie błędów planistycznych z przeszłości**

Bez odniesienia do ustaleń planu ogólnego istnieje ryzyko kontynuowania rozwiązań sprzecznych z aktualnymi potrzebami społecznymi, klimatycznymi i środowiskowymi, takich jak nadmierna urbanizacja, niewystarczająca retencja wód opadowych czy brak zieleni urządzonej.

- **Ograniczone możliwości adaptacji do zmian klimatu**

Plan ogólny umożliwia identyfikację i ochronę obszarów istotnych dla klimatu lokalnego (np. klinów napowietrzających, obszarów zalewowych, terenów retencji). Ich nieuwzględnienie w przyszłych działaniach planistycznych może prowadzić do utraty odporności gminy na zjawiska ekstremalne, takie jak susze czy ulewy.

- **Brak systemowego podejścia do ochrony środowiska**

Bez realizacji kierunków wskazanych w planie ogólnym, przyszłe zmiany w planów miejscowych mogą nie uwzględniać kompleksowego podejścia do kwestii środowiskowych, takich jak korytarze ekologiczne, ochrona gleb i zasobów wodnych, czy ciągłość terenów zieleni.

Podsumowując pomimo pełnego pokrycia gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, realizacja ustaleń planu ogólnego ma istotne znaczenie dla:

- zachowania spójności działań planistycznych,
- wzmocnienia ochrony środowiska w długim okresie,
- kształtowania polityki przestrzennej uwzględniającej zmiany klimatyczne i wyzwania środowiskowe.

Brak konsekwentnej realizacji ustaleń planu ogólnego może prowadzić do powstania problemów planistycznych i środowiskowych oraz ograniczyć zdolność gminy do reagowania na nowe wyzwania rozwojowe i klimatyczne.

13 Podsumowanie - streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Gminy Kostomłoty została sporządzona w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podstawę opracowania prognozy stanowi z art. 13i ust. 3 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku oraz art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza zawiera analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska na obszarze objętym opracowaniem, analizę założeń planistycznych przyjętych w projekcie planu ogólnego oraz analizę wpływu realizacji ustaleń planu ogólnego na środowisko.

Plan ogólny Gminy Kostomłoty został opracowany zgodnie z wymogami ustawowymi wynikającymi z nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i stanowi obligatoryjny dokument planistyczny, zastępujący dotychczasowe studium uwarunkowań. Jako dokument obowiązkowy, jego opracowanie nie podlega alternatywie.

Przyjęty wariant zakłada integrację obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z ich dostosowaniem do aktualnych uwarunkowań prawnych, środowiskowych i przestrzennych. Takie podejście zapewnia spójność systemu planistycznego, umożliwia wdrażanie działań proekologicznych, a także sprzyja ochronie ładu przestrzennego i adaptacji do zmian klimatycznych, bez generowania istotnych zagrożeń dla zasobów przyrodniczych.

Analiza problemów ochrony środowiska wykazała, że nie przewiduje się znaczących zagrożeń dla jego integralności ani nie narusza zasad oraz celów ochrony wynikających z przepisów ustawy o ochronie przyrody.

Dodatkowo, w południowo-zachodniej części gminy znajduje się niewielki fragment Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Łęgi Nad Bystrzycą” (PLH020103). Obszar ten charakteryzuje się wysoką wartością przyrodniczą siedlisk przyrodniczych lasów łęgowych, grądów oraz nizinnych łąk użytkowanych ekstensywnie oraz obecnością rzadkich gatunków flory i fauny. Jednakże plan ogólny nie przewiduje zmiany przeznaczenia ani intensyfikacji użytkowania tych terenów, co oznacza brak negatywnego oddziaływania na ten obszar chroniony.

Podsumowując, przyjęte rozwiązanie planistyczne uznano za najbardziej zrównoważone i racjonalne – wspiera ono rozwój przestrzenny gminy przy jednoczesnym zachowaniu standardów ochrony środowiska i respektowaniu wartości przyrodniczych oraz krajobrazowych gminy.

W wyniku analizy ustaleń projektu planu ogólnego stwierdzono, że uwzględniono aspekty dotyczące ochrony środowiska wynikające z przepisów ustaw regulujących problematykę ochrony środowiska oraz z programów ochrony środowiska ustanowionych na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

W ramach planu ogólnego ustalono:

- strefy planistyczne;
- gminne standardy urbanistyczne;
- obszary uzupełnienia zabudowy.

Obszary, na których dopuszcza się rozwój zabudowy, wyznaczono z wyłączeniem i zachowaniem terenów przyrodniczo cennych.

Przy założeniu, że projektowane strefy planistyczne oraz związane z nimi zagospodarowanie będzie realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami z dziedziny ochrony środowiska szkodliwe oddziaływanie na środowisko powinny być minimalne.

Należy zauważyć, że procedury środowiskowe na obszarze Unii Europejskiej dotyczące budowy obiektów infrastruktury technicznej czy zakładów przemysłowych obejmują wiele różnych aspektów, które mają na celu zapewnienie ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzi.

Pierwszym krokiem jest zwykle przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko przed rozpoczęciem inwestycji. Ocena ta ma na celu oszacowanie wpływu inwestycji na środowisko, w tym na powietrze, wodę, glebę i faunę i florę, a także na zdrowie ludzi. W zależności od wielkości i rodzaju inwestycji, proces ten może wymagać sporządzenia szczegółowej dokumentacji i przeprowadzenia konsultacji z lokalnymi społecznościami oraz organizacjami ekologicznymi.

W zależności od wyników oceny, może być wymagane uzyskanie dodatkowych zezwoleń na realizację inwestycji.

Podsumowując wyniki analizy uwarunkowań przyrodniczych i antropogenicznych oraz ustaleń projektu planu ogólnego przeprowadzonych w ramach niniejszej prognozy, ocenia się, że ich realizacja nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi, pod warunkiem pełnego respektowania aktualnych przepisów dotyczących ochrony środowiska.

Faktyczne oddziaływanie na środowisko ustaleń projektu planu ogólnego będzie mogło być ocenione w wyniku prowadzenia ewentualnych analiz po realizacyjnych oraz przeglądów ekologicznych realizowanych dla poszczególnych przedsięwzięć realizowanych na podstawie sporządzonych planów miejscowych.

14 Piśmiennictwo, materiały źródłowe, akty prawne

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego przyjęty uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.;
- Strategia Rozwoju gminy Kostomłoty na lata 2022-2030 przyjęta uchwałą nr LV/432/22 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 20 grudnia 2022 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kostomłoty, przyjętego uchwałą nr L/247/10 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 29 marca 2010r., zmienionego uchwałą nr XXV/130/12 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 30 lipca 2012 r. i uchwałą nr XXIV/152/16 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 23 czerwca 2016 r., uchwałą nr XLVI/383/22 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 10 maja 2022r., uchwałą nr XLVII/393/22 z dnia 30 czerwca 2022 r. oraz uchwałą nr XLIX/406/22 z dnia 27 września 2022r oraz uchwałą Nr L/414/22 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 25 października 2022 r.

- Obowiązujące Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Kostomłoty
- Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy Kostomłoty na lata 2022-2025; Uchwała Nr XLIII/362/22 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 22 lutego 2022 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Kostomłoty;
- Domański R., Gospodarka przestrzenna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002 r.;
- Dubel K., Uwarunkowania przyrodnicze w planowaniu przestrzennym, Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok 2000 r.;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002 r.;
- Szafer W., Podstawy geobotanicznego podziału Polski, Szata roślinna Polski niżowej, [w:] W. Szafer, K. Zarzycki (red.), Szata roślinna Polski II, PWN, Warszawa: 9-189, 1972 r.;
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003 r.;
- Uniwersytet Wrocławski, Atlas Śląska dolnego i opolskiego, Wrocław 1997 r.;
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 977);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 682, ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.).

15 Oświadczenie

Oświadczenie

Zgodnie z przepisami art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) świadomy / świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, niniejszym oświadczam, że spełniam warunki autora prognozy oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 74a. ust. 2. pkt 2 – w zakresie wymaganej ilości sporządzonych prognoz oddziaływania na środowisko.

mgr inż. Marcin Kowalski *Urbanista*

Art. 5 pkt.3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
o (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.)